

Отже, професійна медична термінологія та жаргонна лексика, притаманна обмеженому кримінальному колу та середовищу наркоманів, є одним з художніх засобів створення образу наркомана у класичній прозі 20 сторіччя. Безумовно, спеціальна лексика підвищує пізнавальну цінність твору, створюючи певний його «науковий» колорит. Мовленнєва характеристика героїв є одним з аспектів, що дозволяє письменникам створювати цікавий та нетиповий художній образ наркомана.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Агеев, М. (2005) Роман с кокаином. Москва: Гелеос. 224 с.
2. Айтматов, Ч. Плаха (2010). Санкт Петербург: Астрель. 352 с.
3. Булгаков, М.А. (2010) Морфий. Записки юного врача. Москва: Эксмо. – 192 с.

*Стрюк Наталя
Вінниця*

ОСОБЛИВОСТІ РИМИ В АНГЛОМОВНИХ НАПИСАХ НА ОДЯЗІ

Одяг, на якому розміщений напис, це вже не просто виріб, що захищає тіло людини від негативних впливів зовнішнього середовища, а засіб комунікації, який віддзеркалює нові віяння, актуальні проблеми та інтереси як окремої людини, так і соціуму в цілому. Оскільки, останнім часом популярність одягу з написами та принтами стрімко зростає, можна вважати, що актуальним є дослідження написів на одязі як лінгвістичного явища.

Слід зазначити, що проблема вивчення написів на одязі ще не достатньо висвітлена у науковій літературі. Так, Барбара Джонстон вивчає футболки з словами та фразами, які вважаються унікальними для Пітсбурга, Джоел Пенні досліджує, як політичні футболки, Джесіка Гілані розглядає використання футболок як різновиду пропаганди, Іносент Чілува досліджує дискурсивну прагматику написів на футболках. О. М. Івус розглядає слоган на одязі як субжанр побутового дискурсу. Таким чином, є потреба в ґрунтовному дослідженні написів на одязі, їхньої структури, стилістичних та прагматичних особливостей.

Не залежно від того, чи обираємо одяг з написом для себе, чи бачимо принт на одязі оточуючих, ми читаємо напис, промовляючи його про себе. Отже, перше, що привертає нашу увагу, це саме звучання напису. Мета статті – проаналізувати особливості рими в англійськомовних написах на одязі. Поставлена мета передбачає розв'язання таких завдань: провести кількісний аналіз отриманих даних, з'ясувати роль рими у створенні відповідного ефекту від написів на одязі англійською мовою.

Матеріалом дослідження є 1200 написів англійською мовою відібраних методом суцільної вибірки з мережі Інтернет, зокрема інтернет-магазинів та сайтів-аукціонів.

Під написом на одязі розуміємо короткий текст розміщений на предметах, виробках (із тканини, хутра, шкіри), якими покривають тіло. (Білодід, 1971)

Рима – це «слова, які мають ідентичні ядра складу в наголошених складах та ідентичні коди» (Brown, 2013). При аналізі написів на одязі англійською мовою, були виділено 33 римовані написи, що становить 10 % від всієї кількості.

Відповідно до наголосу виділяють чотири види рим: окситонну (чоловічу) з наголосом на останньому складі, парокситонну (жіночу) з наголосом на передостанньому складі, пропарокситонну (дактилічну), в якій наголос падає на третій від кінця склад та гіпердактилічну з наголосом на четвертому, п'ятому, шостому складах з кінця (Качуровський, 1994). Однак, серед англомовних написів на одязі зустрічаються лише два види рим:

1) окситонна (чоловіча) – 21 напис (64%), наприклад:

CALM LIKE A BOMB, fries before guys, geek chic, STAR THE FORCE WAWKENS WARS, EAT SLEEP DANCE REPEAT, WHEN IN DOUBT Pedal it out, DON'T BRO ME IF YOU DON'T KNOW ME, DON'T DRESS TO IMPRESS JUST BE THE BEST "UNLIKE THE REST"

2) парокситонна (жіноча), – 12 написів (36%), наприклад:

WHATEVER FOREVER, More WAVES More RAYST, SORRY NOT SORRY, ME Forever Or Never, NO FUTURE NEW CULTURE, BOYS ARE WHATEVER GIRLS ARE FOREVER.

Таким чином, серед англійських написів переважають написи з чоловічою римою. Це зумовлено більшою кількістю односкладових слів та дієслівних форм із наголосом на кінці лексеми в германських мовах. Відсутність написів з дактилічною та гіпердактилічною римою можна пояснити здатністю таких видів рими надавати римованим рядкам повільного характеру та співучості. Написи на одязі ж мають бути короткими та змістовно місткими для швидкого читання і сприйняття.

Якщо розглядати рими за повнотою суголось, то в англійських написах переважають точні рими, тобто такі, у яких повністю збігаються усі звуки після останнього наголошеного (Хропко, 1997), 26 написів (81%), наприклад: *Selfie, Selfie on my wall, who has the most likes of them all? (Snow White); WILD CHILD.* Така закономірність пояснюється тим, що точна рима є найбільш простою для сприйняття та запам'ятовування.

Дослідники приписують рими ряд функцій, зокрема: естетичну, ритмічну, строфічну, смислову (Качуровський, 1994); фонічну, композиційну, мнемонічну; відокремлення та об'єднання (Galperin, 2012); сугестивну та персуазивну.

Виходячи з функцій рими як важливої стилістичної фігури можна виокремити чотири основні функції рими у англомовних написах на одязі:

1) інтонаційно-ритмічну, оскільки важливим елементом будь-якого висловлювання є інтонація, в написах її функцію виконує рима, ритм в написах задається самим співзвуччям, наприклад: *STRESSED DEPRESSED BUT WELL DRESSED, EAT SLEEP DANCE REPEAT;*

2) відокремлення, яка полягає в тому, що рима фокусує увагу на певних словах та виразах, слугує виокремленню із контексту певних понять, які передають головну ідею напису, наприклад: *GET LUCKY IN Kentucky, I'm feeling supersonic give me gin & tonic;*

3) сугестивну, оскільки, чіткі, римовані написи діють безпосередньо на вольову та емоційну сферу людини, наприклад: *LIVE FAST DIE LAST;*

4) персуазивну, так як римований текст сприймається як істинний, наприклад: *FASHION IS A PASSION*.

Виходячи з викладеного вище можна стверджувати що, рими в англomовних написах підсилюють зміст, ідейне й емоційне звучання тексту, привертають увагу до написаного; створюють звуковий повтор, який посилює музикальність та емоційність написів на одязі, що сприяє їх запам'ятовуванню.

Перспективи подальших наукових досліджень з цього напрямку полягають у вивченні та аналізі інших фонетичних стилістичних особливостей англomовних написів на одязі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Білодід, І. К. (Ред.). (1971). Словник української мови: в 11 томах (Т. 5, с. 143, 646). Київ: «Наукова думка».
2. Качуровський, І. В. (1994) Фоніка: підручник. Київ : Либідь.
3. Хропко, П. П. (Ред.). (1997). Основи віршування. Київ : ТОВ «Міжнар.фін.агенція».
4. Brown, K., Miller, J. (2013). The Cambridge Dictionary of Linguistics (p. 385). Cambridge University Press.
5. Galperin, I. R. (2012). English Stylistics (4th изд.). Москва: Едиториал УРСС.

*Хоптяр Алла
Кам'янець-Подільський*

ПЕРЕКЛАДИ БОРИСА ГРІНЧЕНКА: НАЦІОКУЛЬТУРНІ АКЦЕНТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Наполегливий поступ українського художнього перекладу XIX ст. відобразив у сконцентрованому вигляді різні етапи історії національного перекладацтва. Перекладам першої половини XIX століття була притаманна українізація та травестування оригіналів у переспівах. Загалом, як зазначив (Хороб, 2005) «процес «приживлення» на новому ґрунті інонаціональних явищ» проходить без будь-якої зміни оригіналу (мовної, стильової, формотворчої та ін.) або ж завдяки певній їх інтерпретації в ідейно-естетичному перекладі з його органічною рецепцією у тому чи іншому середовищі» (299). (Лановик, 2002) слушно наголошує, що перекладач має ніби “розщепити” єдність форми і змісту оригіналу і синтезувати їх у нову єдність, залишився цілісний художній образ твору» (273). Проте, саме кінець XIX – початок XX ст. вирізняється не тільки переспівами й варіаціями на тему творів світового літературного спадку, а й майстерними для тогочасної та навіть наступної доби перекладами, до створення яких долучився Б. Грінченко.

Застереження (Зорівчак, 2007) щодо контексту епохи з урахуванням особливостей і потреб якої і має аналізуватись переклад (176), особливо доречне щодо дослідження творчості Грінченка-перекладача. Адже письменник, з огляду на власне творче становлення та через цензурно-політичні утиски, пройшов різні етапи перекладацької творчості – від переспівів та переробок 80-х років XIX ст. до